

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Katedra/ústav: Katedra systematické teologie a filosofie
Autor*ka práce MUDr. Pavlína Marková
Jméno vedoucího: doc. David Vopřada, Dr.
Studijní program: Teologie, katolická teologie
Název práce: Proměna života Milosrdných sester sv. Karla Boromejského v Čechách v kontextu dějin 20. století. Reflexe vývoje v prožívání charismatu a spirituality kongregace
Rozsah práce: 250 343 zn. = 139 NS

I/ Kritické zhodnocení

	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými připomínkami	splňuje s výhradami	nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☒	☐	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☒	☐	☐	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☒	☐	☐	☐
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☒	☐	☐	☐
Zpracování příloh	☒	☐	☐	☐
Celková typografická úprava	☒	☐	☐	☐
B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	☒	☐	☐	☐
Práce stanovených cílů dosahuje	☐	☒	☐	☐
Práce kriticky pracuje s primární i sekundární literaturou	☒	☐	☐	☐
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☒	☐	☐	☐
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá ji	☒	☐	☐	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☒	☐	☐	☐

C. Celkový přínos práce	ano	ne
Práce je kompilační prací	☐	☒
Práce se zabývá dosud nezpracovaným tématem	☒	☐
Práce přináší nové poznatky	☒	☐
Práce navrhuje nové metodické postupy	☐	☒
Práce má metodologický/teologický přínos	☒	☐

II/ Celkové hodnocení práce

Diplomová práce dr. Markové si uložila za cíl zachytit dějinné proměny života řeholních společenství na příkladu Milosrdných sester sv. Karla Boromejského, aby byla schopna reflektovat také současné podoby řeholního života. Jako členka kongregace je pochopitelně osobně zainteresovaná do tohoto procesu, což se projevuje v zaujetí tématem, avšak nebrání vystoupit ve svém myšlení *out of the box* a promýšlet boromejskou tradici tak, aby zůstala živá i pro následující generace. Historické panorama vývoje kongregace přitom metodologicky umožňuje ospravedlnit změny v konkrétní podobě života boromejek i změnu důrazů v jejich řeholním charismatu. Práce původně začala vznikat jako práce bakalářská pod vedením jiného školitele, vzhledem k objemu práce se nyní představuje jako práce diplomová, svým rozsahem výrazně přesahující požadavky na daný typ práce kladené. Jak sama autorka na s. 12 přiznává, práce je „adresována především společenství českých boromejek, ve kterém smím žít, a chce přispět k společnému rozlišování“.

Práce je vedle úvodu a závěru rozdělena do čtyř částí. První se věnuje charismatu a spiritualitě Milosrdných sester sv. Karla Boromejského, kde se snaží prezentovat konstitutivní prvky řeholního života konkrétní kongregace se zaměřením na český generalát. Druhá kapitola se věnuje zasvěcenému životu obecně v kontextu dějin společnosti a církve v průběhu 20. století, což tvoří důležitý kontext pro pochopení proměn života boromejek, jemuž je především věnována třetí část práce, soustředící se na významné mezníky v dějinách pražského generalátu boromejek v této době. Každá z kapitol je strukturována historicky, totiž před- a pokoncilním období, protože právě reforma řeholního života z podnětu II. vatikánského koncilu přinesla výraznou proměnu způsobu života řeholních komunit. V českém (či československém) prostředí je pak období 2. poloviny 20. století navíc dobou nesnadného života v zásadě pololegálním působením kongregace, která tak jako tak neumožňovala řeholnicím žít stejně jako před rokem 1950. S Listopadem 1989 pak přichází nová etapa hledání kongregace od bouřlivých 90. let po dnešek. Jakkoli by se mohlo na první pohled zdát, že se některá fakta ve druhé a třetí části občas opakují, je to pochopitelné s ohledem na vztah konkrétní kongregace a řeholního života obecně.

Stěžejní částí práce je však kapitola čtvrtá, věnující se proměnám základních rysů spirituality boromejek v průběhu 20. století v konkrétním českém prostředí. Ta identifikuje základní osu života boromejek na tématech milosrdenství a sesterství; obě tato témata jsou představena na společné trajektorii identity jednotlivé sestry, komunitního života a poslání

žít milosrdenství a sesterství. Jedná se v podstatě o teologický pokus definovat nově, a přitom s ohledem na konkrétní řeholní tradici, identitu a poslání života Milosrdných sester pro současnou dobu, která je srozumitelná jak pro samotné členky kongregace, tak pro církve a společnost, v níž boromejky slouží a k nimž jsou poslány.

Závěr pak identifikuje jako společný jmenovatel změn řeholního života v posledních 50 letech v pojmu *communio*, chápaný autorkou jako „žité sesterství“, které proměňuje ideál života jednotlivých sester, jejich společenství i autority. Důraz se tak přesouvá na „autentické vztahy, vzájemnou zodpovědnost, komunitní svatost, solidaritu, odpouštění, přijetí“, které je způsobem jak reálně vtělovat do podmínek našeho světa „bytí spolu“, které je vlastní přebývání Trojice. Autorka současně identifikuje také nároky, které takový způsob života má, a to především „zodpovědnost, participaci a rozlišování všech“, a to i ze strany autority, která má především „sjednocovat a vyvažovat“ (s. 99–100).

Po formální stránce nelze práci mnoho vytknout, její struktura je jasná a logická. Vedoucí práce si dovede představit, že by úvodní části práce bylo možné rozsahově redukovat tak, aby prostor na reflexi v zásadní části práce mohl být větší. Vzhledem ke genezi a průběhu práce, která vzhledem k osobním a pracovním okolnostem trvala, jak autorka sama píše, pět let, je však třeba říci, že je velmi dobře, že se práci podařilo dokončit. Práci považuji za velmi kvalitní, jako východisko pro další reflexi života sester boromejek, a chápu ji jako cenný vklad do konkrétního života místní církve, již kongregace boromejek (nebo česká církev) je. Velmi oceňuji snahu teologicky reflektovat konkrétní podoby života vlastního řeholního společenství a hledat cesty pro jeho další společný život dále. Proto práci také doporučuji k obhajobě s hodnocením *výborně*.

III/ Otázky a náměty k diskusi při obhajobě

Ve čtvrté části své práce identifikujete jako klíčové pro současný život boromejek pojmy milosrdenství a sesterství. Proč právě tyto dva?

Doporučení práce k obhajobě

DOPORUČUJI.

V Praze dne 3. ledna 2023

doc. David Vopřada, Dr.